

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVI.—LETTO XXXVI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), FEBRUARY 16, 1953

STEVILKA (NUMBER) 32

700,000 Amerikancev služi izven domovine

WASHINGTON, 15. februarja—Na kritiko senatorjev o ameriških izdatkih za svojo oboroženo silo, ki služi izven Amerike, je obrambeno tajništvo objavilo, da je v tujini, vključivši Korejo, 700,000 ameriških vojakov; na evropskih tleh samih je 250,000 mož kopne vojske.

Skupine senatorjev so v zadnjem času obiskale Evropo in Azijo in pregledale vojaške naprave, ki so ali že zgotovljene, ali v gradnji. Ko so senatorji iz teh pozorišč vrnili nazaj, so izdali poročilo, ki za vojaške kroge ni najbolj ugodno. Poročilo trdi:

Ameriški dolar se nesmiselno razmetava; ameriški uradi so prenatrpani; uradništvo, civilno ali vojaško, po nepotrebničnem črpa ameriško blagajno. Mnogo je vojakov na vidnih mestih, ki opravljajo dve službi.

Zlorabe z dobavljenim vojaškim materialom in s cennimi, kadar gre za nakup, so najslabše in največje v Franciji in Italiji.

Obratno pa je ameriška pomor Turčiji od strani Turčije pravilno uporabljena. Ne samo to! Duh sam, tudi če bi ne bilo ameriške pomoči, je v Turčiji čisto nekaj drugega, karor v Italiji ali pa v Franciji, ki čakate le na podporo iz Amerike.

Turčija je odločna, da se brani sama od sebe in to zoper vsakega napadalca brez ozira na to, kako močan je ta napadalec. Turški vojak je patriotičen, pogumen in ve, da se domovina mora braniti; ve pa tudi, da mu gre končno le za življenje ali smrt, da tretje izbire ni.

Na podlagi kritik, ki so jih iznesli senatorji, je bila vojaška uprava prisiljena, da je za enkrat zadržala večje vsote ameriške pomoči tujini. Tako se za enkrat ne bo izplačalo že odobrenih \$146,000,000, ki so predvideni za gradnjo ameriških letalskih baz v tujini.

Pred vojaškim odborom spodne zbornice, kakor tudi senata, so moralni priti na dajanje pojasnili vrhovi ameriške vojaške uprave, med njimi tudi generala Braden in Vandenberg.

Zaroka

Prošlo sredo sta se zaročila Miss Milka Tomšič, hčerka poznane družine Rudolph in Jennie Tomšič, ki vodi gostilno na 4018 St. Clair Ave., in Donald Kovac iz E. 31 St. in St. Clair Ave. Bilo srečno!

PAPEŽ IN SLUČAJ ROSENBERGOVIIH

WASHINGTON, 15. februarja—Potem ko je predsednik Eisenhower odklonil apel za pomilostitev zakoncev Rosenberg, je prišlo na dan, da je pri ameriških vladi interveniral papeški delegat v Washingtonu, ki je sporočil, da je papež v Rimu sprejel mnogo prošenj, da bi se zavzel za omenjeno zakonsko dvojico Papež, da o slučaju nim obsebnega mnenja, pač pa je kljub temu želel, da se ameriška vlada o tem informira.

Bivši justični tajnik McGranery je zdaj priznal, da je o Rosenbergovih govoril z njim papeški delegat v Washingtonu, čemur pa ni pripisoval posebne važnosti, ker zastopnik papeža ni predložil nikakoga pismenega sporočila.

Vsekakor je iz tega najnovejšega razpleta slučaja Rosenbergovih jasno to, da o papeževem zanimanjem za ta slučaj ni bil

Kje se skriva Eisler?

BERLIN, 15. februarja—Zapadno nemški list "Telegraf" poroča, da je komunist Gerhart Eisler, ki je svoj čas bival v Ameriki, pribeljal iz vzhodnega Berlina v zapadni Berlin. Eisler je bil leta 1949 v Ameriki obsojen na eno leto ječe, ker ni odgovarjal na vprašanja, ki mu jih je stavil kongresni odbor, toda proti varščini puščen na svobodi, nakar je zbezal v Vzhodno Nemčijo. Tam je bil do 1. januarja 1953 šef propagandne službe pri vzhodno nemški vladi. Tega dne je bil odslovljen in je verjetno stal pred sodno obravnavo, je pa kot poroča "Telegraf," raje pobegnil med zapadne zaveznike, kot da bi se pustil soditi po sovjetskih sodnijah.

Ameriški oblasti zapadnega dela Berlina ne morejo potrditi vest lista "Telegraf" kot resnično. Trdi se, da se Eisler skriva v zapadnem delu Berlina med svojimi političnimi priatelji—med komunisti, ki so se odklopili od sovjetske linije.

Nepremočljivi čevljii?

NEW YORK, 15. februarja—Ameriška industrija usnjajava, da se je po dolgotrajnih poskusih posrečilo producirati usnje, ki bo nepremočljivo. Pri poskusih so sodelovali odiščeni ameriški kemiki in končno dosegli cilj, da se bo produciralo usnje, ki bo prenašalo nevšečnostni mikrote in plundre.

Če je temu tako, potem bodo odpadle snežke oziroma galoši, razen kolikor jih bomo še nosili radi topote.

Bolezen

Poznana Mrs. Mary Somrak iz E. 74 St. je zbolela za pljučnico in se nahaja pod zdravniško oskrbo na domu svakinje Mrs. Mary Skerjanc na 19516 Tiverton Ave. Priateljice jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo skoraj snjega okrevanja.

Trije otroci utonili

V sosednjem Geauga okraju v mestu Burton se je včeraj ztrajalo malo po 9. uri primerila tragedija, v kateri so zgubili svoje življenje trije otroci družine Carl Wolfram. Otroci so se vratali od maše s svojim očetom in starim očetom, ki je vozil avto, kateri je na sploški cesti zadel ob žično ograjo pregrade nad Cuyahoga reko, nato pa se prevrnil v reko. S pomočjo nekega soseda, ki je slučajno privabil mimo, se je rešil stari oče, oče otrok, 7-letna hčerka in 9-letni sinček. Utonili pa so hčerkja Helen, stara 11 let, in Julia, stara 10 let, ter sin Richard, star 13 let. Družino Wolfram sleduje zla nesreča že nekaj časa. Leta 1951 jim je dom pogorel do tal, en mesec potem pa jim je umrla hčerka Gertrude, stara 15 let, in sicer na posledičnih srčnih bolezni, katero je razburjenje v požaru napravilo usodno.

Rosenbergova bivata ločeno. Žena Ethel v ženskem, mož Julius v moškem oddelku. Oba obsojenca sta obiskala njuna otroka, petletni Robert in devetletni Michael.

MESTO "NEW DEALERS— CAR DEALERS"

V soboto zvečer je nastopil Adlai Stevenson v New Yorku. Imel je prvi politični govor po volitvah. Pečal se je s sedanjo vladu generala Eisenhowera, posebno pa še z važno osebnostjo obrambenega tajnika v osebi Charlesa Wilsona, bivšega direktorja in solastnika General Motors.

Adlai Stevenson je ponovil izrek Wilsona, "da so koristi General Motors, koristi Amerike na splošno."

Če je temu tako, potem je Stevenson napravil logični zaključek:

V kongresu so sedaj namesto sodobnih, socialnih "New Dealerjev" — "Car Dealerji."

Cankarjeva veseloigra žela uspeh

Včeraj popoldne je dramatično društvo Ivan Cankar podalo veseloigro v treh dejanjih "Smuk Smuk" na odrvu Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Dvorana je bila do malega zasedena. Igralci so bili vsi do enega izvrstnega v svojih vlogah in želi so burno aplavdiranje od strani posetnikov, ki so se imenito zabavali in uživali lepo proizvajanje in petje, ki je predstavo prepletalo vse skozi.

Po drugemu dejanju je Mr. Vatro J. Grill v imenu dram. društva Ivan Canvar pozdravil enega med prvimi igralci in ustavnitelji društva Mr. August Grobolska in njegovo soprogo, ki sta bila častna gosta na predstavi. Enako ju je pozdravil predsednik društva Lunder Adamič št. 28 SNPJ, ki je še pred ustanovitvijo "Ivan Cankarja" gojilo dramatiko, pri kateremu je bil član in aktiven August Grobolski. V imenu društva je Mr. Stokel izročil darilo v znak spoštovanja in upoštevanja njegovega truda na polju kulture.

Igralci dramatičnega društva Ivan Cankar pa so se ob tej prilik siponmili od vsega početka aktivnega člana in režisera John Steblaja, ki je režiral tudi včerajšnjo veseloigro in imel vlogo Fronca z lepim darilom, katerega mu je izročil Mr. Grill.

Po predstavi se je veselo občinstvo podalo v spodnjo dvorano, kjer se je vršila domača zabava in servirala okusna večerja z vsemi dobrotami, ki so v običaju za pustno nedeljo.

Močni

Poznana Mrs. Mary Somrak iz E. 74 St. je zbolela za pljučnico in se nahaja pod zdravniško oskrbo na domu svakinje Mrs. Mary Skerjanc na 19516 Tiverton Ave. Priateljice jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo skoraj snjega okrevanja.

Trije otroci utonili

V sosednjem Geauga okraju v mestu Burton se je včeraj ztrajalo malo po 9. uri primerila tragedija, v kateri so zgubili svoje življenje trije otroci družine Carl Wolfram. Otroci so se vratali od maše s svojim očetom in starim očetom, ki je vozil avto, kateri je na sploški cesti zadel ob žično ograjo pregrade nad Cuyahoga reko, nato pa se prevrnil v reko. S pomočjo nekega soseda, ki je slučajno privabil mimo, se je rešil stari oče, oče otrok, 7-letna hčerka in 9-letni sinček. Utonili pa so hčerkja Helen, stara 11 let, in Julia, stara 10 let, ter sin Richard, star 13 let. Družino Wolfram sleduje zla nesreča že nekaj časa. Leta 1951 jim je dom pogorel do tal, en mesec potem pa jim je umrla hčerka Gertrude, stara 15 let, in sicer na posledičnih srčnih bolezni, katero je razburjenje v požaru napravilo usodno.

Rosenbergova bivata ločeno.

Žena Ethel v ženskem, mož Julius v moškem oddelku.

Oba obsojenca sta obiskala njuna otroka, petletni Robert in devetletni Michael.

Adlai Stevenson je zopet nastopil;

Stevenson se ne strinja z Dullesom

DEMOKRATI SO V OPONICIJI, KI PA NAJ GRADI IN NE PODIRA

NEW YORK, 15. februarja—Demokrati predsedniški kandidat Adlai Stevenson je sroči nastopil na demokratskem zborovanju ob priliku "Jackson Day" in imel prvi večji politični govor po končnih zadnjih predsedniških ameriških volitvah. Stevenson je za aktivno sodelovanje demokratov pri vodstvu Amerike, seveda v kolikor Eisenhowerova vlada ne bo šla zoper osnovne principe demokratske stranke.

Izvajanja Stevensonove so zbrani demokratje živahno odobravali. Izvršen je bil tudi televizijski prenos, pri katerem je bilo opaziti, da je bil Stevenson odlično razpoložen in duhovit, karor vedno Navzoči demokratje so ga pozdravili kot nespornejega voditelja ameriške demokratske stranke.

Stevenson in zunanja politika

Že za časa volilne kampanje je Adlai Stevenson, izogibajoč se vsaki demagogiji, povdarjal, da zahteva zmanjšanje politika ogromno potrežljivosti, dalečovidnosti in zbiranja sredstev, ki ne morejo biti splošna, marveč so odvisna od slučajev, krajev in narodov, za katere gre.

Druga osnova linija Stevensonove zbrani demokratje živahno odobravali. Stevenson je obsodil tako imenovan "dolarsko diplomacijo," gospodarsko tendenco Amerike pred nastopom demokratov, da naj dolar s svojo močjo tudi politično zaukazuje.

John Foster Dulles je dal šestim državam zapadne Evrope,

ki naj uveljavijo tako imenovani skupni obrambeni dogovor,

rok 23. aprila 1953, ko naj te

države v resnici dokažejo, da so na polju skupne obrambe že od svoje strani napravile vse kar je bilo možno. Sicer da se bo ameriška politika, zlasti kar se tiče dolarske pomoči, do teh držav spreminja.

Adlai Stevenson je proti takim grožnjem, ki imajo že obliko ultimata. Ultimat se ne obnese kakor kaže zgodovina in cilj Amerike mora biti—dober sosed, dober tovariš, dober prijatelj, nikdar pa podložnik, ki naj bo pred Ameriko samo v strahu.

Za pozitivno stvarno delo

Stevenson je povdaril nadalje, da so demokratje začasno sicer potisnjeni v opozicijo, toda ta opozicija naj ne bo razdirala, ampak ustvarjača. Demokrati se bodo gibali v okviru tehle smernic, ko bodo zavzemali svoje stališče do republikancev:

Z obrekanjji, zmerjanji in

preganjanjem "copnic" se ne rešujejo sodobni problemi.

Demokratska stranka bo stala na braniku zdrave in progressivne politike, da se vzgoji časten, dalekoviden in nezavaden ameriški državljan.

Eisenhowerjeva vlada je se

stavljena iz predstavnikov kapi-

talja in poslovnega človeka sploh.

Toda iz programa New Deal-a

demokrati ne bodo dali izriniti

in če bodo republikanci hoteli

uganjati zgoj politiko velikega

businessa, bodo demokratje zav-

zeli napram njim ostro opozicijo.

Demokratje imajo še

besedo

Stevenson je opozoril ameri-

ške demokrate, da demokrati še

zmeraj držijo važna mesta v

kongresu in v državah, kakor tudi

v mestih in da bodo te po-

stojanke v kratkem času pomnožili.

(O tem, ali misli Adlai Stevenson v letu 1956 kandidirati na demokratski predsedniški listi, se Adlai Stevenson ni izjavil klubju temu, da so po njegovem izjavil v tem vprašanjem.)

Stevenson-Eisenhower

WASHINGTON, 15. februarja—Adlai Stevenson je prispel v Washington, da ima konference z vidnimi demokrati. Ker gre Stevenson na obisk v tujino, bo obiskal vsa poslanstva, katerih države bo obiskal.

"ENAKOPRAVNOST"
Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
5231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00
For Three Months—(Za tri meseca) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 7.00
For Three Months—(Za tri meseca) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA**Pomladni koncert Zarje**

CLEVELAND, Ohio — Naša letna seja je potekla brez glavnega. Izvillili smo skor isti odbor kot je bil lani. Predsednica je spet energična Jennie Fatur, le podpredsednika nismo mogli dobiti. Udeležba na letni seji je bila zelo dobra kot je pri povekih vajah zadnje čase. Celo nove pevke smo dobili in sicer: Jeanie Fatur, Diane Smrekar, Carol Sile in Dorothy Lah, ki z vso vnočno pobirajo note in se učijo pravilne slovenske izgovorjave Dorothy Lah je doma iz Eveletha, Minn. Vse štiri bodo v veliko pomoč Zarji in bližnji bodočnosti.

Sicer ni pomlad za vogalom, je pa koncert pevskoga zbora Zarje. Zato ni več kot prav, da se o tem kaj poroča javnosti, kje in kdaj bo. Koncert se vrši v nedeljo, dne 22. februarja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. kot po navadi.

Koncertni program sestoji izključno iz Vinka Vodopivecovih skladb in njegovo veselo eno dejanko-operata Povodnji mož. Te operete se prav gotovo še marsikateri spominja. Zadnjih je bila podana leta 1946 SANSu v pomoč. To pot pa bomo dali polovico prebjitka v sklad ljubljanskih pevecov, ki nas bodo v kratkem osrečili in obogateli moralno in duševno z njihovo bogato zbirko naših najlepših milih pesmic.

Naj jim bo sreča mila, da bi nemoteno in brez nesreče izvrzili svoje poslanstvo v tem ameriškem vrvežu. Vsi želimo, da bodo odnesli od ameriških Slovencev najlepše vtise. Kličem vam, slavčki slovenskih planin, bodite prisrčno dobrodošli v naši sredini in toplo pozdravljeni.

Program se prične ob četrti uri popoldne. Vstopnilna je samo en copak kot bi reknel naš prijatelj Jankovich. Po koncertu pa se bo vršila prosta zabava v priziku SND, kjer se bo dobitilo včakovrtna okreplja za lačne in žene. Godec Albin Samsa bo zaigral, da se bomo še zavreti malo. Torej na veselo svidenje.

Zarjan F. K.

Anglija v ledu in snegu

LONDON, 15. februarja—Angleško vojaštvo in prostovoljci so z vsemi sredstvi in silami delu, da pomagajo prebivalstvu, ki ga je zadela po povodnji še druga elementarna nesreča—sneg in mraz.

Angleži niso navezani sami naše, marveč je pomoč prišla tudi iz drugih držav, osem po številu. Mraz je potisnil številko pod ničlo; sneženi viharji niso prenehali, vrhu tega pa brije silna burja od morja.

V sosednji Nizozemski novih elementarnih nesreč ni in prebivalstvo upa, da mu bo morje v bližnji bodočnosti prizaneslo, da pa so tudi nasipi že toliko povravljeni, da ga bodo varovali tudi pred novimi valovi.

Nemcem je dati vse nazaj!

LONDON, 15. februarja—Nemški bogataš Krupp, glavni obavitev orožja Hitlerjevi vojski, je imel ne samo v Poruru, kar je v raznih krajih Zapadne Nemčije svoja posilstva, gradivo in vile. Zavezniški vojaki, ki so se nastanili v teh stavbah, so Kruppu marsikaj odnesli ali pa poškodovali. Krupp je pravtno zahteval, da se mu vsi odneseni predmeti vrnejo nazaj. Ker pa je težko zbrati vso to raztreseno stvar, se je britanska vlada odločila, da mu od svoje strani izplača enkratno odškodnino v višini \$168,000.

L.C.

Jugoslovanske radio oddaje lahko slišite na lastnem radio aparatu*

že mnogi rojaki so me spraševali, na katerem valu lahko poslušajo naše radio-oddaje iz Jugoslavije. Na žalost sem jim moral odgovoriti, da se naše radio-oddaje v Ameriki še ne slišijo. Zdaj pa, ko smo zgradili in Beogradu novo, močno radio-postajo, ujava Radio Jugoslavija v svoj program od novega leta dalje posebne oddaje za jugoslovanske izseljence, ki žive v USA, Kandi, Južni Ameriki, Avstraliji in drugje po svetu. Vsak pondeljek je za jugoslovanske izseljence posebna glasbena oddaja, vsak teden oddaja za razseljene osebe, vsako sredo oddaja za rojake iz Srbije in Vojvodine, vsak četrtek za rojake iz Makedonije, vsak petek za rojake iz Slovenije, vsako soboto za rojake iz Bosne, Hercegovine in Črne gore, vsako nedeljo pa oddaja za rojake iz Hrvatske (Dalmacije).

Vse oddaje oddajamo na valovnih dolžinah 31.56 in 16.69 m od \$2.30 h do 03.30 h po Grinčevem času, oziroma od 9.30 h do 10.30 h popoldne po vzhodno ameriškem času (EST), prejšnega dne. Poleg navedenih posebnih oddaj za izseljence, oddaja Radio Jugoslavija vsak dan redne oddaje v srbohrvaškem, angleškem in španskem jeziku po slednjem razporedtu:

Program oddaj v srbohrvaškem
Vse rojake, ki poslušajo naše radijske oddaje prosimo, da nam javijo, ali se oddaje dobro slišijo, nadalje pa jih tudi prosimo, da nam javijo želje glede programov, kar bomo vse upoštevali.

Slovenske, izseljenske matica Ljubljana, Cankarjeva 5

VSTOP V ZEDINJENE DRŽAVE PO NOVEM NASELJENIŠKEM ZAKONU

(Urednikova pripomba: To je četrti od serije člankov v katereh so na kratko obrazložene določbe novega naseljeniškega in nacionalnega zakona. Članki, ki jih je pripravil Common Council for American Unity, imajo namen določbe objasniniti, ne pa o njih razmotriti.)

Ena od prvih aplikacij novega McCarran-Walter naseljeniškega in narodnostnega zakona, je bila uveljavljena 24. dec. 1952 in je izvazala pravo nevhito protislova. Stvar se je nanašala na začasno pripustitev inozemskih mornarjev v ZD. Skoro 300 članov posadke francoskega parnika Liberte, je moralno ostati na krovu, medtem ko je bila ladja v newyorškem pristanu, ker jim novi zakon ni dovolil vstopa na ameriška tla.

In pogosto se je zgodilo, da je bil poslan nazaj iz ameriškega pristanišča. Da se prepreči tako neplodno potovanje in stroške posameznikom, je dobil naseljeniški zakon, sprejet 1. 1924, določbo, po kateri so bili ameriški konzuli v inozemstvu opolnomočeni, da so izdajali vize posameznikom, ki so bili sprejemljivi za vstop v ZD.

Končna odločitev glede vstopa na klub vsemu zavisi ne od ameriškega konzulata v inozemstvu, temveč od naseljeniških uradnikov v ZD. Tako se še vedno lahko dogodi, da je kateri tujezemec ob pribodu v Ameriko odklonjen in se mora vrniti. Zgodi pa se to dandanes zelo poredko. V poslovnem letu 1951 n. pr. je bilo od 205,000 tujezmov, ki so prišli v to deželo, zavrnjenih manj kot dve desetinki enega odstotka.

Vzroki zavrnitve

Poglavitni vzroki zavrnitve inozemca, ki se namerava naseliti v ZD in je dobil vizo za vstop, so: Odkritje vedoma podprtih lažnjivih podatkov za izposlovanje vize, ali sprememb v njegovem stanju od časa izdanja vize—naprimjer, če se je medtem časom okužil s kako naprednjimi boleznjami.

Ko pride tujezemec v ZD, pregleda njegove papirje eden ali več naseljeniških uradnikov. Ako uradnik, ki preiskuje priseljence dozne, da ni vse v redu z njegovim pripustitvijo, ga zadrži za zaslisanje pred posebnim zasliveljnim komisarjem, katerega imenuje državni pravnik in ki nima nobene zvez s predloženim mu slučajem dokler ne pride prizadev tujezemec preden v svrhu zaslisanja. Po starem zakonu so se tako zaslisanja vršila pred komisijo treh mož (Board of Special Inquiry).

Preiskava tujezov v vizumi

Tujezemci, ki so dobili naseljeniške vize, so tudi podvrženi preiskavi po naseljeniških uradnikih, preden more stopiti na ameriška tla. In ako imigracijski uradnik odloči, da mornar ne sme na kopno, tedaj mora ostati na ladji in ne more vložiti nobenega priziva proti takemu odlokmu.

Ce je mornar ali kak drug član ladjne posadke pripuščen na kopno, tedaj dobi dovoljenje, da lahko ostane največ 29 dni v Zednjih državah, če pa ostane daje časa kot mu je bilo dovoljno, galaliko zadene kazneni plačanja \$500 globe in 6 mesecov zapora ali obajo. Obenem bo po prestani kazni deportiran.

Zaslisanja so privatna

Zaslisanje se vrši v takih slučajih privatno. Tujezemec lahko ima s seboj pri zaslisanju sorodnika ali kakega drugega prijatelja oziroma namestnika.

Odklonjen, če naj bo pripuščen ali ne, bazira docela na podlagi dokazov prednešenih tekem za-

slišanja.

Položiti je mogoče jamčino

V nekaterih slučajih, če novo-

došel tujezemec ne more biti pripuščen radi telesne nesposobnosti, ki ni nič v zvezi s kako nalezljivo boleznijo, temveč predstavlja le možnost, da postane oseba javno breme, je mogoče položiti jamčino, ako tako odloči državni pravnik, ki mora dati dovoljenje za to. Jamčina mora biti položena, da so zvezne, državne in občinske oblasti razrešene kakršnekoli odgovornosti za vzdrževanje take osebe. Jamčina je položitelju vrnjena ko postane inozemec ameriški državljan, ali če odide iz ZD za stalno, ali pa če umrije.

Proti odločitvi zasliveljnega naseljeniškega uradnika more inozemec vložiti priziv naslovjen na generalnega pravnika, razen akot je bila oseba zavrnjena radi mentalne bolezni ali kaže druge telesne hibe. V teh zadnjih slučajih je nasloviti priziv na vrhovnega kirurga javne zdravstvene službe ZD. Oseba mora potem nastopiti pred komisijo zdravnikov, kateri imenuje vrhovnega zdravnika. Dovoljeno je, da zaslisanec pripelje s seboj kot pričo zdravniškega izvedenca.

Ako je tujezemec zavrnjen ob prihodu v to deželo radi svojih stikov s subverzivnimi organizacijami, ali ker naseljeniški komisar smatra, da zna biti nevaren naši deželi, je njegova zadeva predložena v pretev državnemu pravniku (Attorney General). Ta ima pravico dati taksi osebi priliko zaslisanja pred posebnim naseljeniškim uradnikom. Ako pa ima tajne informacije—katere ne morejo biti obdelovane brez opasnosti za interese javnosti—tedaj more državni zavrniti ali deportirati tako osebo brez nadaljnje zaslivanja.

Vtihotapljeni nimajo pravice priziva

Vtihotapljeni, ki pridejo v naše luke skrini na tujezemski oziroma kateri kolj ladji, so po novem zakonu enostavno izključeni in ne morejo vložiti nobenega priziva. Po starem zakonu so mogli biti pripuščeni ako je tako odločil državni pravnik.

Končno pa je resnica, da je pripuščena v to deželo pretežna večina tujezmov, ki pridejo sem z naseljeniško vizo in pravim potnim listom. Pregled teh po naseljeniških uradnikih je le uraden postopek, ki se vrši na krovu ladje ali pa na letališču, ker je oseba dospe. Novi priseljeni ne gredo več na Ellis Island ali na druge imigracijske postaje, razen v slučajih dvomljivosti glede njih pripustitve.

Naseljeniški uradnik, ki vrši pregled, obdrži priseljenje v naseljeniško vizo, katero spravi uradnik naseljeniške in naturalizacijske službe kot rekord priseljencevega vstopa v to deželo. Po vsem tem je priseljenec postal "zakonito pripuščen za stalno bivanje." Ostati sme v ZD dokler hoče—razen ako zgreši kaj takega, da zapade deportacijo.

Common Council for American Unity je v Beli hiši prepričal Rooseveltom, potem pa Trumanom, marljivo cimpr podprtijo, katero so našli predleti, in res jim je uspelo, da Ameriko zaveti postavili na noge. Pribita resnica je, da se dres Amerikancem na splošno bolje godi kot kdaj pred Rooseveltom, ki je opomogel, in ker je skoroma misliti ne morejo, da je kdaj moglo biti drugače.

Vsekakor je dovolj takšna, da bi bodoči pozabili ali pa ki nista vedeli niso kdo in kaj je zavrnjeni mož, katerem je kdaj govoril Roosevelt, in posredoval, da je ta, da namesto Adlai Stevenson je v Beli hiši general Eisenhower.

Na kratko rečeno: pod demokratijo se je Amerika nasilila. S človekom pa ni bil še nikoli hvaležen!

Navada je železna sračna.

Tako se glasi pregovor in njezina resnica se je izkazala, da je opetovano in pod najrazličnejšimi okoliščinami.

Mlado prodajalko v veletrgu vini je manager z veliko vnočno učil, da ne sme nikoli dopustiti, da bi odjemalec, ki je kupil, odšel ne da bi prej takšno ugotovilo, če nima še kakih daljnjih potreb, katere bi bila trgovina v stanju zadostiti.

Nauh je padel na rodovitna tla in prodajalki takorekoč presegel v kriji mož.

Zgodilo pa je, da je mlado prodajalka dobila fanta in da je fant povabil na družabno zavetovanje. Potem jo je seveda peljal domov, a ko jo je pri vratih njegove doma poljubil, je ona rekel preprosto:

"In želite še kaj drugega?"

+

K slavnemu mojstru je prizadela gospodinja, ki je bila trdn uverjena, da ima glas in talent za operno pevko.

Ona poje, mojster jo posluša.

Ko gospodinja odpovede, se obrne k mojstru.

"Kaj mi svetujete, da storim?" ga vpraša.

"Kaj naj storite?" pravi mojster. "Gospodinja, omožite se!"

ŠKRAT

Precej tinte je bilo prelite v njih par mesecev v Ameriki strani vsakravnih bolj manj učenih ljudi, ki razlagajo zakaj in kako se je zgodilo, so volilci pri zadnjih volitvah postavili demokrate pod kapoklici republikanske moči na vlado.

No, kako je pravzaprav prešlo do tega? Mar je res treba da človek kdake kako mode pride tej stvari do dna. Naložilo ne. Zadeva je v resnicici ko enostavna, da bolj biti more.

Ko so republikanci pred leti odhajali z vlade, je bilo Ameriki nekako tako, kakor nekje piše, da je v peklu: stok in škrupanje z zobmi. Ili smo slavne "Hooverjeve vase" kamor so se umaknili uradniki, ker je bil na mestu tratorajih prevelik drenj zaravnega "nobel" beračije—propalih barkirjev in obupnih borzijanj, katerim je republikanska županija vladala najprvo vzelam, potem pa še zadnjo počelo sračno s hrbita.

No, demokrati so najprej Rooseveltom, potem pa Trumanom, marljivo cimpr podprtijo, katero so našli predleti, in res jim je uspelo, da Ameriko zaveti postavili na noge. Pribita resnica je, da se dres Amerikancem na splošno bolje godi kot kdaj pred Rooseveltom, ki je opomogel, in ker je skoroma misliti ne morejo, da je kdaj moglo biti drugače.

DANIEL DEFOE

Zivljenje

IN ČUDOVITE PRIGODE POMORŠČAKA

Robinzona Kruzoa

(Nadaljevanje)

Kakor hitro je prišlo deževje, sem sedel k delu in spel mnogo košev in košar. Za razno rabo sem jih imel: v njih sem nosil zemljo, vanje sem skladal kar si bodi. Seveda za oko ti izdelki niso bili lepi, ker jih nisem mogel povsem izoblikovati, a za moj namen so bili uporabni: in samo tega mi je bilo treba.

Poslej sem moral često izdelovati košare, ker so se mi stare kvarile ali obrabljale. Delal sem velike in majhne, največ pa globoke košare, da sem v njih hranil zrnje. Imel sem jih namesto vreč. Res, sprva sem imel malo žita, a čez nekaj let sem si ga nameraval nabrat.

Povedal sem že, da sem hotel obhoditi ves otok, in da sem nekolikokrat prišel daleč ob potoku in še više, do mesta, kjer sem imel pristavo.

Od tod je bilo lahko priti do nasprotnega obrežja, ki ga nisem bil še nikdar videl. Vzel sem puško, sekiro, precej smodnika, svinčenega droba in krogel, nekoliko prepečenca in rozin in šel. Za meno je, kakor vedno, hodil pes.

Ko sem prišel do pristanišča, se nisem ustavljal, temveč rinil sem proti zahodu. In prav nepričakovano sem čez kake pol ure hoda zagledal pred seboj morje, na morju pa progo zemlje, čemur sem se močno začudil.

Bil je svetel sončen dan, da sem zemljo dobro videl; samo da nisem mogel razločiti, je li to celina ali kak otok. Visoka planjava se je vlekla od zahoda proti jugu; vse pa je bilo močno daleč od mojega otoka; po mojem štirideset milj, čak ne kaj več.

Nisem imel pojma, kaka zemlja bi to bila. To sem pa vedel, da je gotovo del Južne Amerike, leži najbrž daleč od španske oblasti. Prav mogoče je, da žive

tam divji ljudi, in da bi tam bilo zame še huje, kakor je sedaj tukaj.

Ta misel me je navdala z veseljem, ker mi je pokazala, da sem prezgodaj preklinjal svojo usodo. Saj bi mogla biti še strašnejša. Zavedal sem se, da sem čisto po nepotrebnu mučil z obzalovanjem, da me je burgriga ravno sem, namesto da bi me kam drugam. Videl sem, da moram biti hvaležen usodi, ker je tako milostno ravnala z menom.

S takim razmišljanjem sem pologoma šel svojo pot, in vsak korak me je prepričal, da je del otoka, koder hodim, mnogo bolj privlačen kakor kraj, kjer sem se bil naselil. Povsod zeleno poljane, povsod divno cvetje, krasnogaj, milo petje neznanih ptic.

Zapazil sem, da je tod mnogo papig, in zahotel se mi je ene; ukrotil bi jo in naučil govoriti. Poskušal sem in res dobil mladega ptiča. Oplazil sem ga po perutnici s šibo, da ni mogel vzleteti. Udarec ga je ohromil, pa si je kmalu opomogel. Mnogo sem se ukvarjal s papigo in jo s trudem spravil dotlej, da me je klicala po imenu. Rekla pa je samo "Robin," ker je bilo celo ime menda predolgo.

Prišedši do morskega žala, sem še enkrat ugotovil, da me je usoda posadila na res najslabše mesto.

Tukaj je bilo na obrežju vse živo želv, tam pa, kjer sem bil jaz, sem v poldrugem letu našel samo tri. Tod je bilo raznih ptic brez števila. Mnogo vrst še sploh nikdar videl nisem. Meso nekaterih je bilo prav okusno, imena pa jim nisem vedel. Izmed znanih so bili najboljši pingvini.

Tako ponavljam še enkrat: Ta obala je bila v vseh ozirih bolj privlačna kakor moja. Vendar

sem preseliti se si nisem želel. Ker sem živel v svojem šotoru že skoraj dve leti, sem se kraju in razmeram privadol; tu pa sem bil potnik, gost, nisem se počutil dobro. Vleklo me je domov.

Zavil sem čisto k morju, potem pa se obrnil na vzhod, da sem prehodil okoli dvanaest milij. Tu sem zataknil v zemljo dolg kol, da bi označil kraj, ker sem sklenil priti prihodnjic sem od druge strani. Potem sem se obrnil.

Nameraval sem se vrnilti po drugi poti.

"Otok je tako majhen," sem si mislil, "da ne moremo zaiti. Če ne drugače, zlezem na hrib in pogledam okoli, kje je moje selišči."

Pa sem se grdo zmotil. Hodil sem dve milji, hodil sem tri milje od morja in zabredel v dolino, ki so jo gosto obrasli hribi tako tesnili, da se nisem več znašel, kje sem. Seveda, mogel bi se ravnat po soncu; gotovo, a zato bi moral točno vedeti, kje je sonce ob takih urah!

Najhujje ap je bilo to, da je bilo tiste tri ali štiri dni, ko sem blođil in tavol po dolini, megleno, in da sonca sploh ni bilo videti. Nazadnje sem moral zopet iti k morju, na kraj, kjer je bil moj drog.

Od tam sem se vrnil domov po prejšnji poti. Gredoč sem pogosto počival, ker je bilo že zopet vroče ter sem bil od noše orožja in orodja izmučen.

ENAJSTO POGLAVJE
Robinzon se vrača v votilino—
Njegovo poljedelstvo

Med potovanjem je moj pes zasacil kozlič in ga zagrabil, a ni imel časa, da bi ga usmrtil, ker sem mu ga hitro vzel. Hotel sem ga imeti s seboj, saj sem vedno mislil na to, kako bi dobil kje mlad par, da bi vzgojil čredo in imel meso tudi tedaj, ko bi ne bi več smodnika.

Tako sem napravil za žival ovratnik in jo odgnal na vrveci. To sem si bil spel iz razpredenčnih vrvi in jo vedno nosil v žepu. Žival se je upirala, a šla je vendar. Prišedši do dvorca, sem jo pustil v ogradi, sam pa sem šel domov, ker sem bil več kazkor.

Ne morem popisati, s kakim zadovoljstvom sem se vrnil pod streho svojega starega doma in se zopet lepo zleknil v visečo mrežo! To potepanje po otoku me je tako utrudilo, da se mi je moj dom po povratku zdel neavadno prijeten; saj na poti nisem imel kam položiti glave.

Kak teden sem počival in se naslajal z domačo hrano, in večji del tega časa sem imel važno delo: napravil sem kletko za papago Polo, ki se je takoj udomila in močno navezala name. Potem sem se pa spomnil uboga kozlič, ki sem ga imel ujetega na pristavi. "Gotovo je že pomil vso travo," sem mislil, "in popil vodo, ki sem mu jo puštil, in sedaj gladuje." Moral

(Dalej pravnodan)

sem k njemu. Našel sem ga na pristavi, kjer sem ga bil puštil. Pa saj tudi ni mogel uiti, ker je crkval od lakote. Narezal sem takoj vejc z drevja in mu jih vrgel v ogrado.

Ko je požrl, sem mu zopet hotel prizvezati vrvec za ovratnik, da bi ga odvedel kakor prej, a glad ga je tako ukrotil, da tega ni bilo treba delati: šel je za meni kakor pes.

Pot pot sem mu dajal večkrat jesti, kar ga je tako prizvezalo name, da me potem ni puščal nikdar več samega.

Bil je december, ko bi moral zoreti ječmen in riž. Obdelana njivica seveda ni bila velika, ker mi je, kar sem že povedal, suša zamorila vso setev prvega leta in sem imel le prav malo obojega zrnja; gotovo neveč kakor vsakega po osminko bušča.

Ta setev je izredno lepo obeta, a kmalu sem videl, da bom zopet ob pridelek; polje mi je namreč pustošilo polno sovražnikov, ki se jih ni mogoče ubrani. Škodljivci so bili v prvi vrsti koze, potem pa tista divjadi, ki sem mislil, da so zajeci. Sočna ječmenova in riževa stebelca so jim šla v slast. Noč in dan je bila divjadična na polju in se basla po žitu, še preden je šlo v klas.

(Dalej pravnodan)

ALI KAŠLJATE?

Pri nas imamo izborne zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. MANDEL DRUG CO. 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

Chicago, Ill.**REAL ESTATE FOR SALE****BY OWNER 6 ROOM CAPE COD HOUSE**

with .1 acre of ground, 2 car garage. Refrigerator, electric stove and 19 cubic foot deep freeze included in sale. Furniture optional. Plenty storage space. Material on hand for any necessary repair work. A real buy for the family man and wife. Open for inspection.

10910 S. NATCHEZ

Worth 377M1
or evenings Radcliffe 3-2571

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Business Woman, 5 year old child, need 3-4 room unfurnished apartment. Must be within 3 block radius Jehovah Lutheran School and Church. Belden and Ridgeway, Moderate rental.

Palisade 5-8000

RESPONSIBLE Business Man, wife, 3 children, need 2 bedroom unfurnished apartment or house. Chicago or suburbs. K. G. Porche. Central 6-1004

Michigan 2-0250

3 FLAT FRAME BUILDING — Lincoln and Belmont. Automatic oil and gas heat. 2 car garage. 1½ lot. Business district. See to appreciate.

Blittersweet 8-3877

Real Good Buy — ROOMING HOUSE — Good going business. See to appreciate. 3 room apartment for owner.

Lincoln 9-8919

4 FOUR FLAT FRAME BUILDING — Large basement. Automatic oil and hot water heat. Good income. One 6 room and one 4 room. Good district.

Michigan 2-0250

3 RESPONSIBLE Adults, 3 children, need 6 room apartment. Stove heat. Prefer N.W. or school. Moderate rental.

Humboldt 6-6727

RESPONSIBLE Business wife, 3 children, urgently need 2-3 bedroom unfurnished apartment or house. Any good location. Elmhurst vicinity. Moderate rental. Contact Mr. Godber Shoe Department, Ollswang's Elmhurst

BUCKingham 1-2700

HELP WANTED

DRAFTSWOMEN

to handle detail work and typing in Production planning department

SOLDERERS

girls with experience in light soldering and wiring

JANITOR

able bodied man for work in small factory

- Paid vacation
- Paid hospitalization
- Good transportation
- Low cost cafeteria

PIONEER ELECTRIC**&****RESEARCH CORPORATION**

743 CIRCLE AVENUE

FOREST PARK

Forest 6-3900 — Mansfield 6-7244

IZVANREDNA PRILIKA ZA SLOVENSKEGA MESARJA

Dobrodočna mesnica in grocerija trgovina se mora prodati radi bolezni. Vsa pojasnila dobite te pokličete SU 1-4121

REVMATIZEM ARTRITIS

hrbotoča in boleča mišičevje vam olajša

Dr. A. J. Sylvester, D.M.M.

v SLOV. DEL. DOMU,

15335 Waterloo Rd., IV 1-5531

Urad odprt: v pondeljek, 2-1837
v soboto od 7. do 9. v tednu
v soboto od 2.30 do 5.00 p.m.

Občinsko polnilo na domu in

masramo.

Dva pogrebna zavoda
za zanesljivo izkušeno simpatično pogrebnisko postrežbo

po CENAH, KI JIH VI
DOLOČITE pokličite

AGRDINA & SONS FUNERAL DIRECTORS
FURNITURE & DECORATIONS
1055 EAST 62ND ST.
Henderson 1-5087 - Keweenaw 1-5890

Chicago, Ill.**FEMALE HELP WANTED**

NICE CONVALESCENT HOME need responsible Woman for cleaning. Living quarters. Pleasant conditions.

Browns Convalescent Home 1900 S. Kedzie

Lovely RIVER FOREST HOME needs Woman or Girl, 18-50. General housework and especially look after 2 little children. Own room, bath. References.

Call Forest 9-6047

SALESWOMEN! If you are capable of selling, we can offer you a position with a future income based on your ability. Paid vacation, hospitalization, medical care. See Mr. BARGE.

Singer Sewing Machine 122 S. State St.

BEAUTY SHOP — Live Evans

location. 25 years established.

Fine opportunity for hair sty

Selling due to other intere

Come out to other Demp

GReenleaf 5-1118 or call

nings UNiversity 4-3226

FOUNTAIN AND GRILL — for young couple. Living qu

ers.

2643 W. Division

EVERglade 4-29

Good Chance to buy GROC

ERY SHOP — Newly equipped. I

operation. Good location. Sell

due to illness.

Capitol 7-320

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple, 2 childre

desperately need 4-5 room un